

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Leka kommune
Leknesveien 67
7994 Leka

Deres ref.
2013/389-0/X31

Vår ref.
17/2926

Dato
24.05.2017

Klage fra Leka kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Trøndelag politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 16. februar 2017 fra Leka kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Leka kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Namsos og Fosnes, Grong, Lierne, Nærøy, Bindal, Vikna, Leka, Overhalla, Namdalseid, Flatanger, og del av Bjørnør lensmannsdistrikt (del som dekker Osen kommune), til Namdal politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestesteder: Namsos politistasjon, Grong lensmannskontor, Lierne lensmannskontor, og Nærøy lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 9. mars 2017 oversendt klagen fra Leka kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Leka kommune og Trøndelag politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Leka kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse Kontoradresse Telefon - sentralbord Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep Gullhaug Torg 4A 22 24 90 90
0030 Oslo 0484 Oslo Org.nr.: 972 417 831
0030 Oslo

Saksbehandler
Jan Inge Helgheim
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 16. februar 2017 fra Leka kommune er det blant annet anført at lensmannskontoret på Leka ikke aksepteres nedlagt. Endringen vil etter kommunens vurdering innebære en dramatisk reduksjon/bortfall av beredskap og sikkerhet for innbyggerne.

Kommunen har videre anført at geografisk har området en infrastruktur der tjenestetilbudet i dag er tilpasset lange avstander og utfordrende fremkommelighet. For Leka, som ligger lengst vest i havet, vil bortfall av lensmannskontoret etter kommunens vurdering bety at beredskapen svekkes og responstiden blir for lang.

Leka kommune har utover dette anført at en øykommune har spesielle utfordringer. I lengre perioder med dårlig vær er det opplyst at øya er isolert (fergestans og eventuelt strømstans og brudd på telefonlinje). Videre er det blant annet fremholdt at lensmannens lokale tilhørighet er avgjørende for det forebyggende arbeidet.

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at to av 49 kommuner i Trøndelag politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Leka kommune. Dette er henholdsvis Nærøy og Vikna kommuner.

Nærøy kommune har i det vesentligste anført at det er viktig å sikre likeverdige og gode tjenester til befolkningen i hele Namdalen. Ytre Namdal utgjør en felles bo- og arbeidsregion, hvor befolkningens tilgang på tilbud og tjenester samlet sett påvirker regionens attraktivitet. Videre er det anført at Leka kommunes innbyggere vil få et dårligere tilbud som følge av denne endringen. Nærøy kommune har bedt om at Politidirektoratet vurderer klagen fra Leka kommune, og at det tas særlig hensyn til Lekas situasjon som øysamfunn med hensyn til beredskapssituasjonen.

Videre er det anført at Ytre Namdal må tilføres ressurser slik at det sikres heldøgns bemanning 24/7 og rustes slik at også Leka kan ha et fullverdig tjeneste- og beredskapstilbud i fremtiden. Det er også anført at det er press på sentralisering av sivile arbeidsplasser, noe kommunen mener vil redusere tjenestetilbudet lokalt og fjerne viktige arbeidsplasser, og det er blant annet vist til signaler om at utstedelse av pass kan bli flyttet. Nærøy kan ikke akseptere en sentralisering av tilbud og tjenester slik reformen har utviklet seg, verken for beredskap eller sivile oppgaver.

Vikna kommune deler Leka kommunes bekymring over Politidirektoratets avgjørelse om nedleggelse av Leka lensmannskontor. Videre legges til grunn at politiressursene i Ytre Namdal også etter den nye organiseringen minimum opprettholdes på dagens nivå og at disse blir tilstrekkelig til å kunne dekke Leka kommune sine behov.

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 9. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Leka kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om innlemming av Leka lensmannskontor i et nytt Namdal politistasjonsdistrikt og nedleggelse av Leka lensmannskontor som tjenestested, var basert på tilrådning fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og fagforeninger.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Leka kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 27. februar 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Leka kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har

etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Leka kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Nærøy kommune og Vikna kommune. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt om endringer i den lokale strukturen.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Trøndelag politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Trøndelag har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene. Videre er det opplyst at politimesteren besøkte Leka kommunestyre 29. august 2016. Leka kommune har ikke klaget på den forutgående prosessen.

Leka kommune har i klagen blant annet anført at en nedleggelse av lensmannskontoret i kommunen vil gi dramatisk reduksjon/bortfall av beredskap og sikkerhet for innbyggerne.

Departementet vil i den forbindelse vise til at Leka lensmannskontor tilhører driftsenhet nord i tidligere Nord-Trøndelag politidistrikt og har to ansatte, henholdsvis lensmann og sivilt ansatt. Videre er det opplyst at lensmannskontoret har åpent for publikum mandag til fredag i tidsrommet 08.15 til 15.15. Lensmannen er ikke godkjent innsatspersonell, noe som tilsier at vedkommende ikke kan utføre operativ tjeneste. Lensmannen fungerer for øvrig i dag som lensmann i Bindal og har oppmøte der en gang i uken. Sivilt ansatt har i hovedsak oppgaver knyttet til våpenkontoret i Nord-Trøndelag.

Politiberedskapsen for Leka kommune utføres i dag av godkjent politipersonell i helkontinuerlig tjeneste innenfor det som i fremtiden vil være Namdal politistasjonsdistrikt. Hovedtyngden av beredskapsen utføres med utgangspunkt i lensmannskontoret i Nærøy, samtidig med at deler av beredskapsen dekkes av dagens Namsos og Fosnes lensmannskontor. Leka lensmannskontor utfører ikke egne etterforskningsoppgaver. Folketallet i Leka kommune er for øvrig oppgitt til å være 562. Politidirektoratet har opplyst at nærmeste tjenestested etter strukturendringen vil være Nærøy lensmannskontor som ligger 58 km unna.

Politimesteren har fremholdt at han gjennom nærpelitireformen har som intensjon å styrke vakt- og patruljeberedskapsen i denne delen av politidistriktet, og at med ny struktur vil beredskapsen og sikkerheten for Leka sine innbyggere ikke bli svekket.

Til Leka kommunes anførsel om at de er en øykommune og derfor har spesielle utfordringer, vil departementet bemerke at Leka ikke er eneste øysamfunn med bebyggelse i Trøndelag politidistrikt. Politimesteren har fremholdt at Leka kommune totalt sett vil få et tjenestetilbud som er bedre enn dagens. Departementet tiltrer dette, og mener etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste, blant annet ved omdisponering av mannskaper til operativ tjeneste. Etter departementets vurdering vil dette kunne bidra til at kommunen får et bedre tjenestetilbud enn dagens.

Med bakgrunn i foreliggende opplysninger, finner departementet ikke grunnlag for endret vurdering av spørsmålet om sikkerhet og beredskap i Leka kommune.

Leka kommune har fremholdt at lensmannen har utført et godt forebyggende arbeid i kommunen, og at han har vært en lokal ressurs i krisesituasjoner.

Departementet vil bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Leka kommune i Trøndelag politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur